

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥ ਇਨ੍ਹਿ ਮਾਇਆ ਜਗਦੀਸ ਗੁਸਾਈ ਤੁਮ੍ਹਰੇ ਚਰਨ ਬਿਸਾਰੇ ॥ ਕਿੰਚਤ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਉਪਜੈ
ਜਨ ਕਉ ਜਨ ਕਹਾ ਕਰਹਿ ਬੇਚਾਰੇ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਪ੍ਰਿਗੁ ਤਨੁ ਪ੍ਰਿਗੁ ਧਨੁ ਪ੍ਰਿਗੁ ਇਹ ਮਾਇਆ
ਪ੍ਰਿਗੁ ਪ੍ਰਿਗੁ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਫੰਨੀ ॥ ਇਸ ਮਾਇਆ ਕਉ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਰਾਖਹੁ ਬਾਂਧੇ ਆਪ ਬਚੰਨੀ ॥ ੧॥
ਕਿਆ ਖੇਤੀ ਕਿਆ ਲੇਵਾ ਦੇਈ ਪਰਪੰਚ ਝੁਠੁ ਗੁਮਾਨਾ ॥ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤੇ ਅੰਤਿ ਬਿਗੁਤੇ ਆਇਆ
ਕਾਲੁ ਨਿਦਾਨਾ ॥੨॥੯॥ {ਪੰਨਾ 857}

ਪਦਅਰਥ:- ਇਨ੍ਹਿ—ਇਸ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਿ ਮਾਇਆ—ਇਸ ਮਾਇਆ ਨੇ। ਜਗਦੀਸ—ਹੇ ਜਗਤ ਦੇ ਈਸ਼! ਕਿੰਚਤ—
{skt. ikzicq} ਰਤਾ ਭਰ ਭੀ, ਥੋੜੀ ਭੀ। ਜਨ ਕਉ—ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ। ਬੇਚਾਰੇ ਜਨ—ਵਿਚਾਰੇ ਜੀਵ। 1। ਰਹਾਉ।

ਪ੍ਰਿਗੁ—ਫਿਟਕਾਰ-ਜੋਗ। ਤਨੁ—ਸਰੀਰ। ਫੰਨੀ—ਫੰਧ ਲਾਣ ਵਾਲੀ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ। ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ
ਰਾਖਹੁ—ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਂਭ ਰੱਖ। ਬਾਂਧੇ—(ਇਹ ਮਾਇਆ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ) ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਆਪ ਬਚੰਨੀ—(ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ!) ਤੇਰੇ
ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ। 1।

ਲੇਵਾ ਦੇਈ—ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ, ਵਪਾਰ। ਪਰਪੰਚ ਗੁਮਾਨਾ—ਇਸ ਪਸਾਰੇ ਦਾ ਮਾਣ। ਝੁਠੁ—ਕੂੜ,
ਵਿਅਰਥ। ਕਹਿ—ਕਹੋ, ਆਖਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਿ—ਅੰਤ ਨੂੰ ਆਖਰ। ਬਿਗੁਤੇ—ਖੁਆਰ ਹੋਏ, ਪਛਤਾਏ। ਨਿਦਾਨਾ—
ਓੜਕ ਨੂੰ। 2।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਜਗਤ ਦੇ ਮਾਲਕ! ਹੇ ਜਗਤ ਦੇ ਖਸਮ! (ਤੇਰੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ) ਇਸ ਮਾਇਆ ਨੇ (ਅਸਾਂ ਜੀਵਾਂ ਦੇ
ਦਿਲਾਂ ਵਿਚੋਂ) ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੀਵ ਵਿਚਾਰੇ ਕੀਹ ਕਰਨ? (ਇਸ ਮਾਇਆ ਦੇ ਕਾਰਨ)
ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ (ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ) ਰਤਾ ਭੀ ਪਿਆਰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1। ਰਹਾਉ।

ਲਾਹਨਤ ਹੈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਤੇ ਧਨ-ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ; ਫਿਟਕਾਰ-ਜੋਗ ਹੈ (ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਇਹ) ਅਕਲ, ਜੋ (ਧਨ-ਪਦਾਰਥ
ਦੀ ਖਾਤਰ) ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਹੇ ਜਗਦੀਸ਼! ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ-ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇਹ ਮਾਇਆ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਮੋਹ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੋ, ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖ। 1।

ਕਬੀਰ ਆਖਦਾ ਹੈ—ਕੀਹ ਖੇਤੀ ਤੇ ਕੀਹ ਵਪਾਰ? ਜਗਤ ਦੇ ਇਸ ਪਸਾਰੇ ਦਾ ਮਾਣ ਕੂੜਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ
ਓੜਕ ਨੂੰ ਮੌਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ (ਇਸ ਪਸਾਰੇ ਦੇ ਮੋਹ-ਮਾਣ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ) ਜੀਵ ਆਖਰ ਹਾਹੁਕੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। 2। 9।